

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

28. oktobar – 1. novembar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 1. 11. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.728,80	-1,37%	32,68%
Dow Jones Industrial	SAD	42.052,19	-0,15%	24,27%
NASDAQ	SAD	18.239,92	-1,50%	37,20%
Dax 30	Nemačka	19.254,97	-1,07%	27,15%
CAC 40	Francuska	7.409,11	-1,18%	4,93%
FTSE 100	Velika Britanija	8.177,15	-0,87%	9,81%
NIKKEI 225	Japan	38.053,67	0,37%	19,10%
Shanghai Composite*	Kina	3.272,01	-0,84%	8,73%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,25%	13,3	-76,4
	10y	2,40%	11,4	-31,3
Francuska	2y	2,47%	12,0	-91,2
	10y	3,16%	11,8	-15,5
Španija	2y	2,52%	12,0	-86,9
	10y	3,12%	12,4	-64,7
Italija	2y	2,75%	16,2	-99,0
	10y	3,68%	17,3	-94,3
UK	2y	4,43%	26,5	-30,9
	10y	4,45%	21,2	6,3
SAD	2y	4,22%	11,0	-77,2
	10y	4,39%	14,4	-27,4
Kanada	2y	3,10%	2,2	-144,8
	10y	3,29%	3,0	-56,5
Japan	2y	0,46%	1,0	31,2
	10y	0,94%	-0,6	2,1
Kina	2y	1,44%	-5,6	-90,6
	10y	2,14%	-1,4	-51,9

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0836	0,29%	1,96%	USD/EUR	0,9228	-0,29%	-1,92%
EUR/GBP	0,8382	0,66%	-3,78%	USD/GBP	0,7735	0,38%	-5,62%
EUR/CHF	0,9434	0,79%	-1,93%	USD/CHF	0,8705	0,50%	-3,82%
EUR/JPY	165,71	0,77%	3,65%	USD/JPY	152,91	0,47%	1,66%
EUR/CAD	1,5117	0,79%	3,42%	USD/CAD	1,3951	0,50%	1,44%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,16%	-0,3	-74,0	4,86%	3,0	-47,0	4,95%	0,0	-23,7	0,95%	-0,4	-75,2
1M	3,12%	-0,8	-76,4	4,65%	-5,5	-67,8	4,79%	-3,5	-42,0	0,94%	-0,9	-75,8
3M	3,09%	2,6	-88,9	4,55%	-5,0	-83,8	4,74%	3,2	-51,9	1,10%	-2,0	-60,4
6M	2,91%	1,8	-116,0	4,41%	-1,9	-103,3	4,63%	9,2	-67,3	1,22%	-1,8	-41,2
12M	2,63%	6,4	-138,3	4,19%	3,8	-117,2	4,44%	18,4	-81,3	1,44%	-1,5	14,9

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	3,25	-0,25	17. 10. 2024.	12. 12. 2024.	3,00
Federalne rezerve SAD	4,75–5,00	-0,50	18. 9. 2024.	7. 11. 2024.	4,25–4,50
Banka Engleske	5,00	-0,25	1. 8. 2024.	7. 11. 2024.	4,75
Banka Kanade	3,75	-0,50	23. 10. 2024	11. 12. 2024.	3,50
Narodna banka Švajcarske	1,00	-0,25	26. 9. 2024.	12. 12. 2024.	0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,29% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0769 do 1,0905 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0806 do 1,0866 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak je dolar blago oslabio usled očekivanja objave ekonomskih podataka iz SAD i zone evra, koji su usledili kasnije tokom nedelje. Tokom dana je potpredsednik ECB-a De Gindos izjavio da geopolitički sukobi, zajedno sa ekstremnim vremenskim neprilikama i snažnim rastom zarada, imaju potencijal da duže zadrže pritiske na cene.

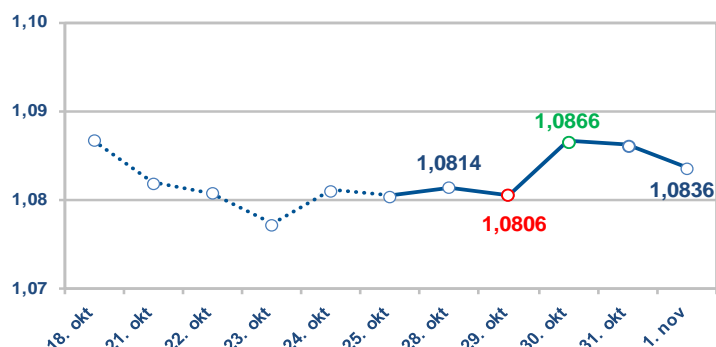
U utorak je objavljen podatak o broju slobodnih radnih mesta u SAD, koji je u septembru smanjen sa 7,861 mln na 7,443 mln, čime se našao na najnižem nivou od decembra 2020. godine. Tokom dana objavljen je i indeks poverenja potrošača u SAD, koji je u oktobru povećan sa 99,2 na 108,7, čime se našao na najvišem nivou u prethodnih devet meseci. **Kurs EUR/USD je na kraju dana iznosio 1,0806 američkih dolara za evro, što predstavlja najniži nivo na zatvaranju u izveštajnom periodu.**

U izveštajnom periodu evro ojačao prema američkom dolaru za 0,29%

U sredu je evro ojačao nakon objave podataka o stopama rasta BDP-a u zoni evra i Nemačkoj, koje su bile bolje od očekivanja. Stopa rasta BDP-a u zoni evra je u trećem tromesečju iznosila 0,4% u odnosu na prethodno tromesečje, što je iznad očekivanja i prethodnog podataka (oba su iznosila 0,2%), dok je godišnja stopa rasta iznosila 0,9% (očekivano 0,8%, prethodni podatak 0,6%). Stopa rasta BDP-a u Nemačkoj u trećem tromesečju iznosila je 0,2% u odnosu na prethodno tromesečje (očekivano -0,1%, prethodni podatak -0,3%), a godišnja stopa rasta BDP-a je iznosila -0,2%, iznad očekivanja i prethodnog podatka (oba su iznosila -0,3%). **Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0866 američkih dolara za evro, što predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.**

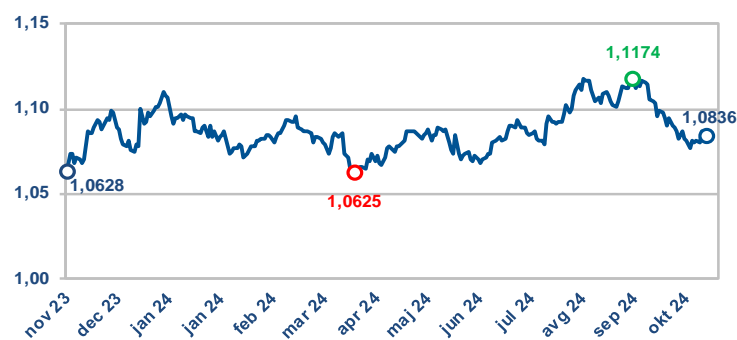
Evro je nastavio da jača i narednog dana, nakon što je objavljen podatak o inflaciji u zoni evra, koja je u oktobru na mesečnom nivou iznosila 0,3% (očekivano 0,2%, nakon -0,1% u septembru), a godišnja inflacija je iznosila 2,0% (očekivano 1,9%, nakon 1,7% u septembru). **Medutim, u drugoj polovini dana, dolar je ojačao nakon što su objavljeni podaci iz SAD.** Stopa rasta *PCE* deflatora u SAD je u septembru na mesečnom nivou iznosila 0,2%, nakon rasta od 0,1% u avgustu, dok je na godišnjem nivou iznosila 2,1%, nakon rasta od 2,3% u avgustu. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD je tokom nedelje koja se završila 26. oktobra smanjen sa 228 hiljada na 216 hiljada, čime se našao na najnižem nivou od maja ove godine, dok se očekivalo da iznosi 230 hiljada. **Na dnevnom nivou kurs EUR/USD zabeležio je blagi pad, a dan je završio na nivou od 1,0862 američka dolara za evro.**

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

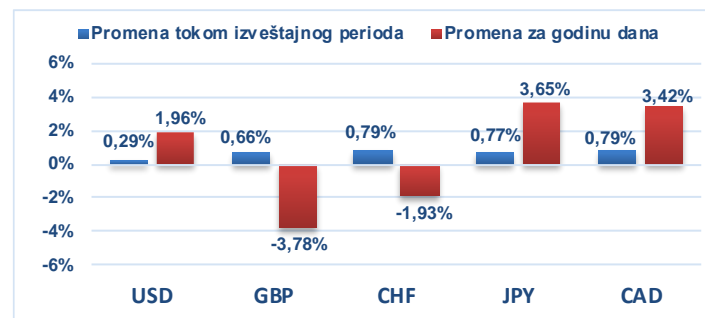
Izvor: Bloomberg,

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je dolar inicijalno oslabio nakon objave podatka o broju radnih mesta van sektora poljoprivrede SAD, koji je u oktobru povećan za 12 hiljada u odnosu na prethodni mesec (očekivano 100 hiljada), čime je zabeležen rast najsporijim tempom od decembra 2020. godine. Objavljen je i podatak o *ISM* indeksu proizvodnog sektora SAD, koji je u oktobru smanjen sa 47,2 na 46,5, čime se našao na najnižem nivou od jula 2023. godine. **Ipak, dolar je na dnevnom nivou ojačao prema evru kako su tržišni učesnici procenili da su podaci s tržišta rada SAD bili pod značajnim uticajem uragana i štrajkova, kao i usled pozicioniranja investitora pred predsedničke izbore.**

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0836 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD povećani su na delu krive od dve godine i duže, dok su na kraćim ročnostima zabeležili pad. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za 11 b.p., na 4,22%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 14 b.p., na 4,39%.

Tokom protekle nedelje tržište obveznica beležilo je pojačanu volatilnost usled različitih signala o kretanju američke ekonomije i povećane neizvesnosti pred predsedničke izbore. Ekonomija SAD u trećem tromesečju nastavila je solidan rast, vođen snažnom potrošnjom stanovništva. S druge strane, podaci o stopi rasta PCE deflatora u SAD ukazali su na i dalje visoku baznu inflaciju. Pored toga, broj zaposlenih u SAD u oktobru je zabeležio rast najsporijim tempom od 2020. godine, velikim delom usled uragana i štrajkova u proizvodnom sektoru.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede SAD u oktobru je povećan za 12 hiljada u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja (100 hiljada), nakon što je u septembru rast iznosio 223 hiljade (revidirano sa 254 hiljade). Podaci za avgust i septembar revidirani su naniže za ukupno 112 hiljada. Privatni sektor beleži pad zaposlenosti od 28 hiljada, dok se očekivao rast od 70 hiljada, nakon rasta od 192 hiljade u prethodnom mesecu (revidirano sa 223 hiljade). Rast zarada (po radnom satu) iznosio je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,3% u septembru (revidirano sa 0,4%). U odnosu na isti mesec prethodne godine rast je iznosio 4,0%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 3,9% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa 4,0%). Stopa nezaposlenosti je zadržana na 4,1%, u skladu sa očekivanjima.

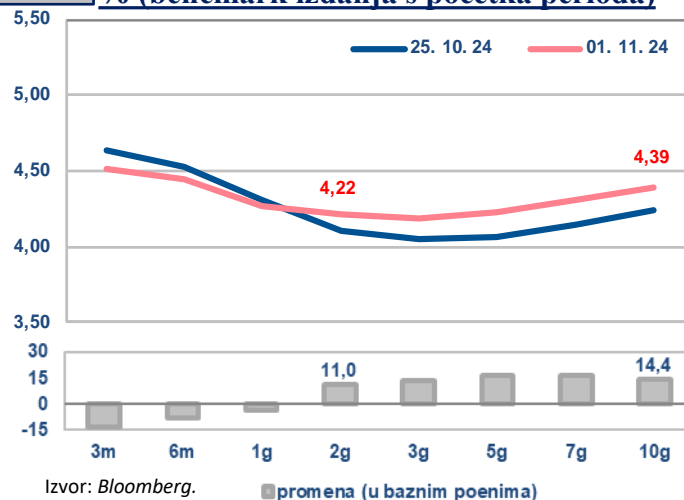
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u oktobru povećan za 12 hiljada, ispod očekivanja (100 hiljada)

Stopa rasta PCE deflatora u SAD u septembru je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,1% u avgustu. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,1%, u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 2,3% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa 2,2%). Bazni PCE indeks u septembru je povećan za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, takođe u skladu sa očekivanjima, nakon rasta od 0,2% u avgustu (revidirano sa 0,1%). Rast baznog PCE indeksa za poslednju godinu dana iznosio je 2,7%, iznad očekivanja (2,6%), nakon rasta od 2,7% s kraja avgusta. Lična potrošnja u SAD u septembru je povećana za 0,5%, u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,4%), nakon rasta od 0,3% u avgustu (revidirano sa 0,2%).

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema preliminarnoj proceni, u trećem tromesečju, iznosila je 2,8% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), ispod očekivanja (2,9%), nakon 3,0%, koliko je iznosila u prethodnom tromesečju. Lična potrošnja, koja čini najveći deo (više od dve trećine) BDP-a SAD, povećana je u trećem tromesečju za 3,7%, iznad očekivanja (3,3%), nakon što je u drugom tromesečju zabeležila rast od 2,8%. Stopa rasta BDP deflatora u trećem tromesečju iznosila je 1,8%, ispod očekivanja (1,9%), nakon rasta od 2,5% u drugom tromesečju.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

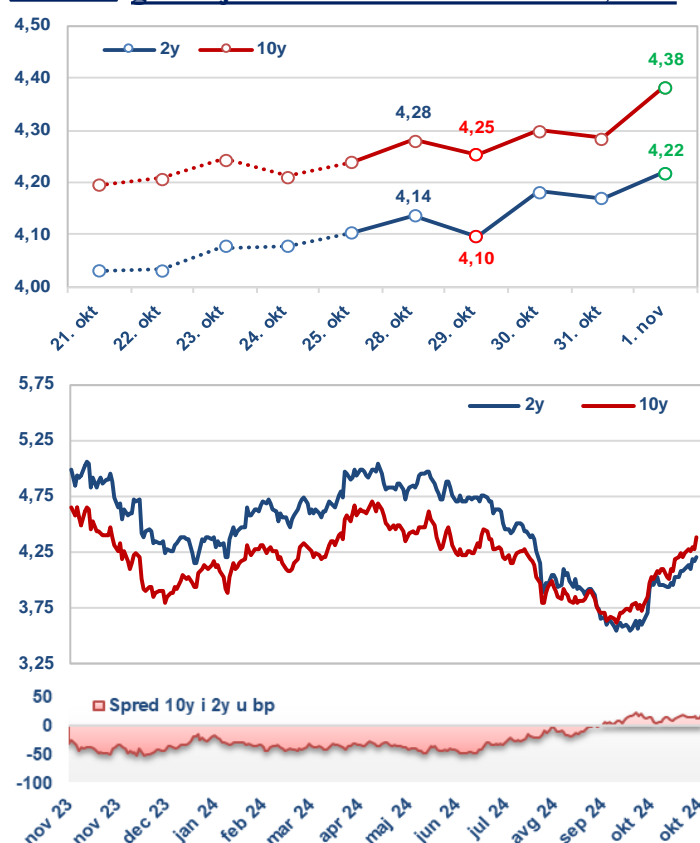
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP-a, Q/Q, anualizovano, preliminarno	T3	2,9%	2,8%	3,0%
Stopa rasta PCE deflatora, Y/Y	Sep.	2,1%	2,1%	2,3%
Broj novih radnih mesta van sektora poljoprivrede, u hiljadama	Okt.	100	12	223

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica povećani su duž skoro cele krive, osim na najkraćim ročnostima (do tri meseca), gde su zabeležili pad. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 13 b.p., na 2,25%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 11 b.p., na 2,40%.

Na rast prinosa tokom izveštajnog perioda uticali su objavljeni podaci o inflaciji i stopi rasta BDP-a u zoni evra i Nemačkoj, koji su bili iznad očekivanja, što je smanjilo verovatnoću da će ECB na sledećem sastanku u decembru smanjiti kamatne stope za 50 b.p.

Inflacija u zoni evra, prema preliminarnim podacima, iznosila je 0,3% u oktobru u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon što je u septembru zabeležila pad od 0,1%. Procenjuje se da je godišnja inflacija iznosila 2,0%, iznad očekivanja (1,9%), nakon 1,7% s kraja septembra. U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 2,7%, iznad očekivanja (2,6%), nakon 2,7% u septembru. Očekuje se da će godišnja stopa inflacije nastaviti da raste do kraja godine kao posledica baznih efekata koji potiču od nižih cena energenata u jesen 2023. godine.

Stopa inflacije u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u oktobru je iznosila 0,4% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,2%), nakon što je u septembru zabeležila pad od 0,1%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, inflacija je iznosila 2,4%, iznad očekivanja (2,1%) i podatka iz prethodnog meseca (1,8%). Prema procenama, bazna inflacija je povećana sa 2,7% na 2,9%.

Godišnja inflacija u zoni evra u oktobru iznosila 2,0%, iznad očekivanja (1,9%), nakon 1,7% u septembru

Stopa rasta BDP-a u zoni evra, prema preliminarnim podacima, u trećem tromesečju iznosila je 0,4% u odnosu na prethodno tromesečje, iznad očekivanja i podatka iz drugog tromesečja (oba su iznosila 0,2%). Godišnja stopa rasta BDP-a iznosila je 0,9%, iznad očekivanja (0,8%), nakon što je na kraju prethodnog tromesečja iznosila 0,6%.

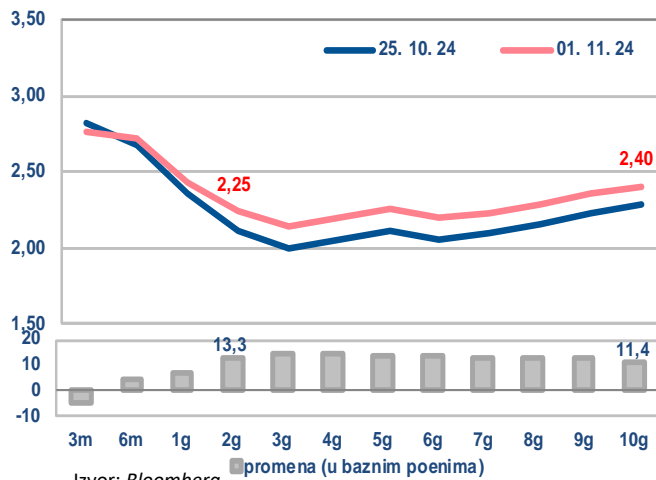
Stopa rasta BDP-a u Nemačkoj, prema preliminarnim podacima, u trećem tromesečju iznosila je 0,2% u odnosu na prethodno tromesečje, dok se očekivao pad od 0,1%, nakon pada od 0,3% u prethodnom tromesečju (revidirano sa -0,1%). Godišnja stopa rasta BDP-a iznosila je -0,2%, dok se očekivalo nešto veće smanjenje (-0,3%), nakon što je na kraju prethodnog tromesečja BDP smanjen za 0,3% (revidirano sa 0,0%).

Stopa nezaposlenosti u zoni evra, prema istraživanju Eurostat-a, u septembru je zadržana na 6,3% i nalazi se na istorijskom minimumu. **Stopa nezaposlenosti u Nemačkoj** u oktobru je zadržana na 6,1% u skladu sa očekivanjima i podatkom iz prethodnog meseca.

Potpredsednik ECB-a De Gindos izjavio je da je ECB postigla značajan napredak u borbi protiv inflacije, ali da još uvek ne može da proglasi pobjedu nad inflacijom. Istakao je da geopolitički sukobi, koji prete da povećaju troškove energije i transporta, zajedno sa vremenskim neprilikama i snažnim rastom zarada, mogu dodatno uticati na rast cena.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

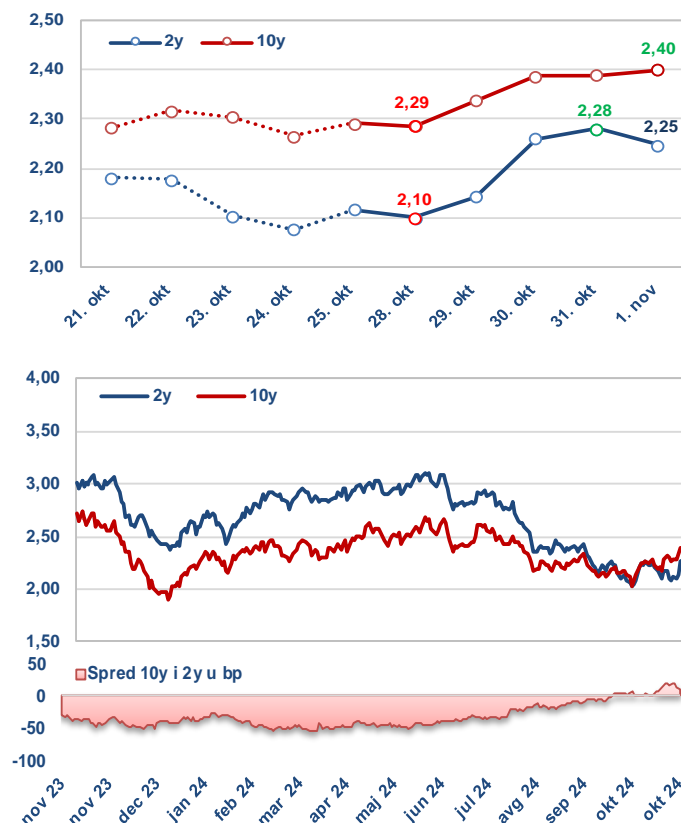
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Inflacija u Nemačkoj, Y/Y, preliminarno	Okt.	2,1%	2,4%	1,8%
Inflacija u zoni evra, Y/Y, preliminarno	Okt.	1,9%	2,0%	1,7%
Stopa rasta BDP-a u zoni evra, Y/Y, preliminarno	T3	0,8%	0,9%	0,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

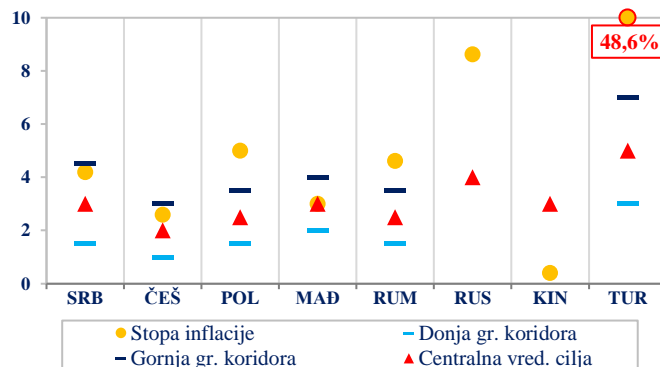
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	7. 11. 2024.	5,45
Češka (CNB)	4,25	-0,25	25. 9. 2024.	7. 11. 2024.	3,80
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	4. 12. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	19. 11. 2024.	6,25
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	8. 11. 2024.	6,25
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	21. 11. 2024.	48,50
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	20. 12. 2024.	-
Kina (PBoC)	1,50	-0,20	24. 9. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T4 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

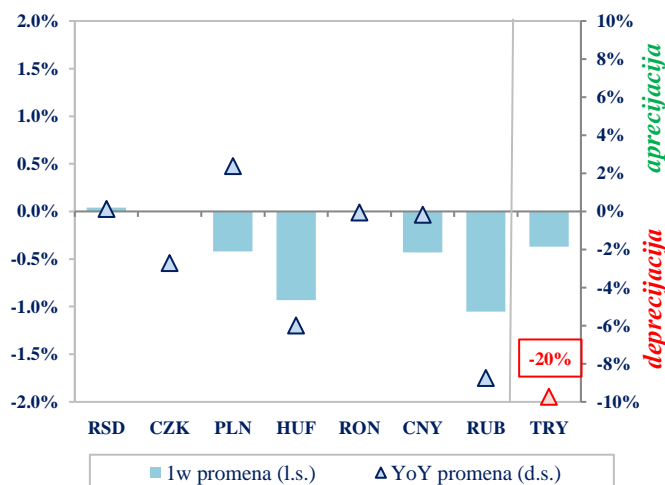
U oktobru je usled visoke neizvesnosti uoči održavanja izbora u SAD u zemljama CEE zabeleženo znatnije povećanje prinosa na državne obveznice u lokalnim valutama, osim u slučaju Srbije. Kada su u pitanju obveznice s dospećem 2032. godine, u slučaju Srbije je u oktobru zabeleženo smanjenje prinosa od 24 b.p., dok je u slučaju zemalja CEE4 (Mađarska, Rumunija, Češka i Poljska) u oktobru zabeleženo prosečno povećanje prinosa od 57 b.p.

Tokom izveštajnog perioda objavljeni su i sledeći makroekonomski pokazatelji:

- **Stopa inflacije u Poljskoj u oktobru je, prema preliminarnoj proceni, iznosila 5,0% YoY (0,3% MoM)** i nalazi se blago iznad podatka iz septembra od 4,9% YoY (0,1% MoM), ali u skladu sa očekivanjem analitičara (5,0% YoY / 0,4% MoM). Stopa inflacije u Poljskoj nalazi se **na uzlaznoj putanji u sedmom uzastopnom mesecu** i od jula ove godine se nalazi van granica ciljanog koridora centralne banke (2,5% YoY \pm 1,0 p.p.).
- **Mađarska ekonomija je neočekivano ušla u tehničku recesiju** prvi put od početka 2023. godine. U trećem tromesečju je **zabeležena negativna stopa rasta od -0,7% QoQ** (očekivano: +0,1% QoQ), što je ispod nivoa iz drugog tromesečja od -0,2% QoQ. **Stopa rasta BDP-a Mađarske je u trećem tromesečju, prema preliminarnoj proceni, iznosila -0,8% YoY**, što je ispod očekivanja tržišnih učesnika od +0,7% YoY, kao i ispod nivoa iz drugog tromesečja od +1,5% YoY.
- **Stopa rasta BDP-a Češke u trećem tromesečju, prema preliminarnoj proceni, iznosi 1,3% YoY**, što je blago ispod očekivanja tržišnih učesnika od 1,4% YoY, kao i iznad nivoa iz drugog tromesečja od 0,6% YoY. **Na tromesečnom nivou zabeležen je rast od 0,3% QoQ**, blago ispod očekivanja analitičara i nivoa iz drugog tromesečja od 0,4% QoQ.
- **Zvanični PMI indeks proizvodnog sektora Kine u oktobru iznosi 50,1** (očekivano: 49,9), što je iznad nivoa iz septembra od 49,8 i prvi put od aprila ove godine nalazi se u zoni ekspanzije. **Zvanični PMI indeks uslužnog sektora Kine u oktobru je iznosio 50,2** (očekivano: 50,3), što je takođe iznad nivoa od 50,0 iz septembra. **Caixin PMI indeks proizvodnog sektora Kine u oktobru je vraćen u zonu ekspanzije i iznosi 50,3** (očekivano: 49,7), što je iznad nivoa iz septembra od 49,3.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,730	-9,0	-173,0
Češka	3,964	3,2	-61,6
Poljska	5,808	16,8	20,7
Mađarska	6,803	10,7	-68,5
Rumunija	6,914	8,7	-9,4
Turska	27,360	44,0	438,0
Kina	2,045	-3,9	-65,4

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **0,11%** i kretala se u rasponu od 2.736,38 do 2.788,66 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

Cena zlata dostigla nove istorijske maksimume od 2.790,10 USD/Oz tokom trgovanja 31. 10. 2024. i 2.788,66 USD/Oz na zatvaranju tržišta 30. 10. 2024.

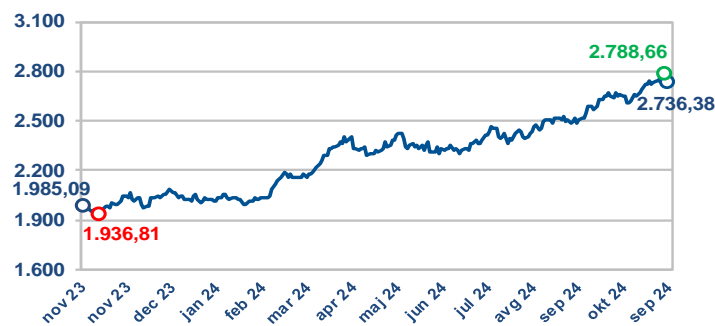
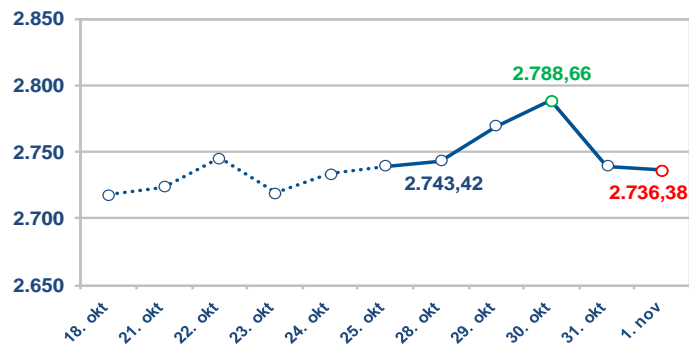
Na pad cene zlata tokom druge polovine posmatrane nedelje znatno su uticali sledeći faktori: vesti da je izraelski raketni udar na Iran zaobišao naftna i nuklearna postrojenja; pad tražnje za zlatom u Kini i Indiji usled rekordno visokih cena i usporavanja ekonomija; smanjena očekivanja agresivnog smanjenja kamatnih stopa u SAD, kao i pad tražnje centralnih banaka za investiranjem u zlato.

Cena zlata zabeležila pad od 0,11% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.736,38 USD/Oz

Na rast cene zlata tokom prve polovine nedelje znatno su uticali sledeći faktori: zabrinutost zbog geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku i na relaciji Kine i Tajvana; neizvesna i oštra predizborna kampanja u SAD koja podstiče zabrinutost zbog potencijalno spornog izbornog rezultata koji bi mogao da izazove nestabilnosti u SAD, kao i očekivanje smanjenja kamatne stope FED-a za 25 b.p. u novembru i decembru, što bi moglo oslabiti vrednost dolara, a zlato učinilo privlačnijim za kupce.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 3,88%**, koja se kretala u rasponu od 71,12 do 73,16 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

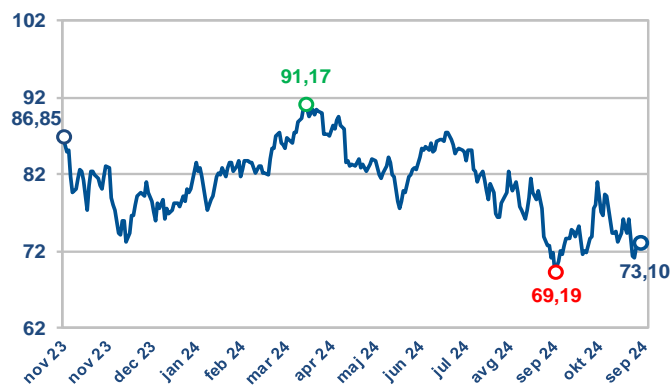
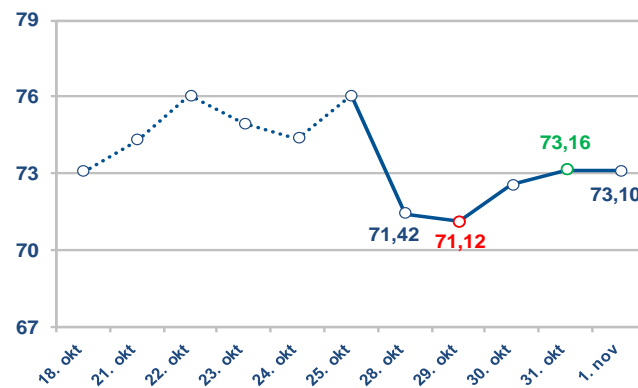
Na pad cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: prognoze Svetske banke da bi prezasićenost proizvodnje nafte znatno pomogla da cene goriva zabeleže pad; povećani izgledi za ublažavanje neprijateljstava na Bliskom istoku, uz smanjenu zabrinutost oko potencijalnih poremećaja u snabdevanju; povećan izvoz nafte iz Libije, kao i najave da bi Saudijska Arabija mogla u decembru da snizi cene nafte koju prodaje u Aziji (pad cena nafte iz Saudijske Arabije signalizira slabu tražnju i pruža više dokaza za OPEC+ da se potencijalno odlože planovi za povećanje proizvodnje od decembra).

Cena nafte zabeležila pad od 3,88% i na kraju posmatranog perioda iznosila 73,10 USD/bbl

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su: vest da bi OPEC+ mogao odložiti planirano povećanje proizvodnje u decembru zbog slabe tražnje za naftom; izveštaji da je Iran spreman da napadne Izrael sa iračke teritorije; plan SAD da kupi dodatne količine nafte za strateške rezerve; izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o padu nivoa zaliha nafte i benzina u SAD, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.